

भारतीय इतिहासातील
सहा सोनेरी पाने

लेखक
हिंदुहृदयसम्राट स्वातंत्र्यवीर
विनायक दामोदर सावरकर

रिया पब्लिकेशन्स्, कोल्हापूर

प्रमुख वितरक
अजब डिस्ट्रिब्युटर्स
६७८-ई, निदान हॉस्पिटलसमोर,
शाहूपुरी, २ री गळी, कोल्हापूर.

अनुक्रम

सहा सोनेरी पाने : विनायक दामोदर सावरकर

© हिमानी सावरकर

जनआवृत्ति संकल्पना : श्री. नानासाहेब गोडसे

प्रकाशक

रिया पब्लिकेशन्स्

२५०, ब-३०, शीतल बंगला,
नागाळा पार्क, कोल्हापूर.

प्रमुख वितरक

अजब डिस्ट्रिब्युटर्स्

६७८-ई, निदान हॉस्पिटलसमोर,
शाहपुरी, २ री गळी, कोल्हापूर.
मोबा. : ९४२२४२१५०२

अक्षरजुल्णी

रावजी देसाई

मुख्यपृष्ठ

चित्रमित्र पब्लिसिटी, कोल्हापूर.

मुद्रक

श्री ज्योतिर्लिंग ऑफसेट, कोल्हापूर.

आवृत्ती

मार्च, २०१२ - ६,००० प्रती
मे, २०१२ - ६,००० प्रती
सप्टेंबर, २०१२ - ६,००० प्रती

किंमत

जनआवृत्ति रुपये १००/-

छेदक क्रमांक

○ सोनेरी पान पहिले	चंद्रगुप्त चाणक्य	१ ते १५०
○ सोनेरी पान दुसरे	यवनान्तक सप्राट पुष्यमित्र	१५१ ते २१८
○ सोनेरी पान तिसरे	शककुशाणांतक विक्रमादित्य	२१९ ते २७१
○ सोनेरी पान चौथे	हुणांतक यशोधर्मा	२७२ ते ३०६
○ सोनेरी पान पाचवे	प्राचीन खंडाचा समारोप	३०७ ते ३१०
	महाराष्ट्रीय पराक्रमांचा उच्चांक	३११ ते १०३६

पूर्वार्थ

प्रकरण १ ले	प्रास्ताविक	३११ ते ३१८
प्रकरण २ रे	केवळ हिंदुनिंदक इतिहास	३१९ ते ३३६
प्रकरण ३ रे	मुस्लिम धार्मिक अत्याचारांचे वैशिष्ट्य	३६७ ते ४२०
प्रकरण ४ थे	सद्गुण विकृती	४२१ ते ४६६
प्रकरण ५ वे	एकच रामबाण उपाय-प्रत्याक्रमण	४६७ ते ४८८
प्रकरण ६ वे	हिंदूंनी उगविलेला धार्मिक आक्रमणाचा सूड	४८९ ते ५२१
प्रकरण ७ वे	हिंदु प्रपीडक क्रूरकर्मा टिपू सुलतान	५२२ ते ५९८
प्रकरण ८ वे	पूर्वार्धाचा समारोप	५९९ ते ६०४

उत्तरार्थ

प्रकरण १ ले	विषयानुबंध	६०५ ते ६१३
प्रकरण २ रे	हिंदुस्थानचे नि अरबांचे संबंध	६१४ ते ६३२
प्रकरण ३ रे	बारावे आणि तेरावे शतक	६३३ ते ६६६
प्रकरण ४ थे	दक्षिण भरतावर मुसलमानांच्या स्वान्या	६६७ ते ७०६
प्रकरण ५ वे	खुश्रूखान आणि देवलदेवी	७०७ ते ७८०
प्रकरण ६ वे	मुस्लिम साम्राज्याच्या इतिश्रीची अथश्री	७८१ ते ८२१
प्रकरण ७ वे	विजयनगराच्या हिंदुराज्याची स्थापना	८२२ ते ८८६
प्रकरण ८ वे	सोळाव्या शतकाचा अंत नि नंतर	८८७ ते ९४४
प्रकरण ९ वे	मुसलमानी राजसत्तेचे कर्दनकाळ मराठे	९४५ ते १०२५
प्रकरण १० वे	अटके पलीकडेही	१०२६ ते १०३६
○ सोनेरी पान सहावे	इंग्रज गेले, हिंदुराष्ट्र स्वतंत्र झाले	१०३७ ते १०८१

♦ ♦ ♦

संदर्भसूची
(संदर्भ क्रमांक परिच्छेदाचे आहेत.)
सूचीकर्ता : निशिकांत आठवले

अकबर	७०५, ८९६, ९०२, ४, ५, ६, ७, ८, १०, १२, १३, १६, १४०(अि), ४१, ४२, ४३, ४४, ४९, १०१३, १८.	३३, ३४, ३५, ३६, ३९, ४१, ६२, ८५, ८१, ९३, ८२२, २४, २८, ७५, ९१४, ४०(अि), ७९, १००६.
अगस्ती	८२२.	१८, २०, २२ ते ३३, ३९ ते ४६, ४८, ५०, ५२, ५५, ५७, ५८, ५९, ६१ ते ६५,
अग्निमित्र	२०१, ४.	६७, ७३, ७६, ७७, ७९, ८१, ८२, ८५,
अच्युतदेवराय	८६३.	८६, ८८, ८९, ९७, ९८, ९९, १००, २,
अर्जुनमल्लगुरु	९१६, १७, १९.	३, १३, १८, २२, ४७, ४८, ४९, ६७, ३०७ (१).
अदिना बेग	१००१, २, १८.	अल्तुनिया ६५९.
अनु	१४.	अल्बकर्क ८८८.
अनंगपाल	३७०, ७१, ७२, ७३, ९३३, ६८.	अशोक सप्राट ९६, १५४, ५५, ५६, ५८ ते ६४, ६६, ६९,
अफ़्रिज्जुलखान	३७९, १०००.	७१, ७९, ८०, ८१, ८२, ८४, ८६, ९३, ९५, ९८, २०३, १२, १३, १६, ३९, ४७, ४८, ५६, ७७, ३२२, ३८, ३९, ४०, ४७.
अब्दुल अजिज	३२५.	अहमदखान बंगश ९९६.
अब्दुल इश्क	८६१.	अहमदशाह ४३३, ६८६, ८५२.
अब्दुल रहिमखान	१०१८.	आनंदगुरु ९१४, १६.
अब्दुल समदखान	१००९, १८.	अंताजी माणकेश्वर १०१४, १५.
अमरदास	९१६.	अंबुज (अंभी) १८, २२, २५, ८०, १३५, २९३.
अमरसिंग	४९१ (१२).	अंसन १०५२.
अमरसिंह	१०५८.	अॅरिस्टॉल २७.
अमोघवर्ष	२६२.	आटिला २७५, ८१.
अरुणदेवराय	४९१ (११).	आदित्य ६७८.
अलमगिर	१०१८.	आदिलशाहा (महंमद) ८५६, ६५, ६६, ६८, ९४, ९५, ९६.
अल्लाउद्दिन खिलजी	७१, २६२, ४३१, ३२, ४८, ६६५, ६६, ७४, ८७, ८९, ९०, ९१, ९२, ९३, ९४, ९५, ९६, ९७, ९८, ७०१, २४, ५, ६, ९, १०, १२, १४,	आंबेकर डॉ. ३२०, २४, ६७०. आलसिंग जाठ १०१०.

अब्राहिमखान गारदी	८९१.	कुंभराणा ४९१(५), ८०४, ५, ६.
अब्राहीम लोदी	८०९, १०, १२.	कुमारगुप्त २७७, ७८, ७९, ८०.
अमादशाहा	८५०, ५१.	कुमारदेवी २५८.
अमाम खतीबअल्ली	४३५.	कुमारपाल ३३९, ४०.
उदयसिंह	९०६, ९, १०.	कुमारील भट्ट ६८२.
उस्मान	३२५.	कौरव ६०९.
ऐन-अल-मुल्क-मुल्ताना	७५७.	कुंवर जगमल ४९१ (३).
अृषी त्रिमलाचार्य अय्यर	१०६४.	क्लाईव्ह लॉर्ड ८९०.
ओझोझ (पहिला)	२३०.	कॉर्नवॉलीस लॉर्ड ५५१, ५४.
औट्रम जनरल	१०५२.	कृष्णदेवराय ८३१, ५५, ५६, ५८, ६२, ६३.
औरंगजेब	१०६, ७, ४९१, ९१ (१६), ७०५, ८८१, ९१९, २४, २८, ४०	खुश्रू (जहांगीरपुत्र) ९१७.
(अि), ४२, ४३, ७६, १००६, १३.		खुश्रूमखान (हसन, नसिरुद्दीन) ७०६, ७ ते ११, १७, २० ते ३८, ४० ते ४२, ४४, ४५, ४६, ४८, ४९, ५१ ते ५५, ५७ ते ६६, ७०, ७३, ७७, ७८, ८०, ८१, ८५, ९५, ८२२, २३, २८, २९, ३०, ४५, ९७, ९९.
कच	६०८.	खरे ५५१, ९५२.
कर्टिस	६९.	खिलिफा ३६८, ७९, ५२९, ९३, ६६०.
कर्ण	९५, ४४८, ६५५, ८५.	खापर्डे दादाराव १०६४.
कनिंगहॅम	९३३.	खारवेल १८४, ८६, ८७, ८९.
कनिष्ठ	२३०, ३२, ४३, ४७, ४८, ४९, ५२, ५३, ५४, ५५, ६१, ३२७.	खिखिल २८१, ८८.
कबीर संत	९१६, २१.	खिजरखान ७१२, ४१, ४३, ८६८.
कमलदेवी	४४८, ६९१, ९२, ७१२.	गाझीउद्दीन १००१, २, ५, ८, ९, १०.
कमलुद्दीन सुफी	७५७.	गांधी महात्मा १०६४.
करुणदेवी	६५५, ८२०.	गिबन २७५.
कलहुणपंडित	८२०.	गोखले नामदार १०६४.
कंस	८१८.	गोपाल ६८४.
काफूरसाहेब	७५७.	गोविंद ६८४.
कामा मॅडम	९३३, १०६४.	गोविंदसिंह गुरु ५५५, ५७, ८३१, ९१९ ते २५, २८ ते ३२.
कालिदास	२०१, ४.	
कासम	४७८.	
काळे कृष्णराव	१०१५.	
कुतुबशाहा	८६५, ६८.	
कुतुबद्दिन	६४७, ५०, ५३, ५४, ५५, ५७, ७४१, ७१, ८०५.	
कब्लाअमिखान	६६०, ७४, ८०.	

गौरी (राजी) ८४२.	छत्रसाल ६४१, ८०६, ३१.	डंडामिस २९, ३०.	नरेश ८८८, ५५.
गंगाधर यशवंत १००९.	जबरदस्तखान १०१.	तारीक ३६२.	नसरत शहा ७९८.
गंगू ब्राह्मण ८३२.	जयचंद्र २९३, ६४६, ४७.	तिमणा बहिरु (भैरव) ८५२.	नहपान २२६, ३७, ९३.
गृहदेवी २६३, ६४.	जयपाल ३६७, ६८, ७०, ७२,	तिरुमल्लराय ८६, ७१, ८०, ८२.	नृसिंह ६०८, १२, ७३१,
घियासुद्दिन लघलख ४४४, ७६२ ते ६६,	९३३, ६८.	तेग बहादूर गुरु ४५८, ९१९, २४.	८३६, ३७, ३८, ३९, ४०, १०४७.
७७१, ७९, ८१, ८२, ८३.	जयमल्ल ९०६.	तैमूरलंग ७९९, ८००, १, २,	नादिरशाहा ९८१, ८२, ८४ ते ८८,
घोष बार्दींद्र १०६४.	जयस्वाल डॉ. १२, ४२, ७३, २२९,	११, ७४.	९०, ९९.
चाचा ३२५.	३०५, १०६४.	तैमूरशाहा १००२, ८, ९, ११,	नानक गुरु १४, १५, १६, २०,
चट्टोपाध्याय १०६४.	जयस्थिती ४९१(८).	१८, २६.	२१, २९, ३०, ३३.
चंडिका (देवी) ९२९.	जयसिंग ४३६.	तोरमण २८८, ९०.	नामदेव संत ६८७, ९१६, २१.
चाणक्य (विष्णुगुप्त कौटिल्य) २०, ८९,	जलालुद्दिन खिलजी ६५७, ५९, ६३,	त्राटीका ४५५.	निकियान ८०, ८३.
९०, ९३, ९८, १०३ ते १९, २१ ते २४,	६४, ६५, ८७, ९०, ९४.	दत मध्यसूदन ६१५.	निजाम ५५९, ६०, ६१, ७६,
२६ ते २८, ३०, ३१, ३३, ३५, ३७, ४०,	जसवंतसिंग ५१९.	दत समेशचंद्र १०६४.	८५२, ६५, ६६, ६८.
४१, ४४, ४७, ४९, ५१, ५३, ५४, ६०,	जस्टिन १२०.	दरायस १०७७.	निजामउल मुल्क ९०२.
६३, ७२, ७३, ७९, ९७, २१०, ५९,	जहांगीर ८८९, ९१७.	दामले विष्णुपंत ९५९.	निबाळकर बजाजी ४९१(१५).
४३५, ८१, ८२, ८६, ८७, ८८, ६३८,	जहानखान १०२, ९, १७, २६.	दाहीर ३२६ ते ३३, ४४८,	नील जनरल १०५२.
८८५.	जाम आफरा ८१४.	८०, ६२१, २२, ९६८.	नेपोलियन २५९, १०००.
चाफेकर बंधु (क्रांतिवीर) १०६२, ६३, ६४.	जाम जिमाजी ८१४.	दुआर्ते बार्बेस ८६०.	नोरान्हा डॉ. पाटोनिओ ५१५.
चामुंडराय ६४६.	जितमल्ल-जलालुद्दिन ८१८.	दुर्गावती राणी ९०४, ५, ४१.	नौरोजी दादाभाई १०६४.
चुकूक (जयध्वजसिंग) ४९४.	जिजामाता ९६७.	देहुङ्गादेवी ६८४.	पटवर्धन सरदार ५३५, ४४, ७७.
चेंगिज़खान ३७९, ६६०, ७४,	जिजस (येशू) ५०८, ९.	देवराय ४४३, ४४, ४५, ६२.	पटवर्धन नान ९५४.
८००.	झामोरिन (सामुद्दिन) ५०८, ८४७.	देवल महर्षि ४६८, ६९, ७०, ७२,	पट्ट ९०६.
चैतन्यप्रभू श्री ४९१(१४), ५१९,	झ्यू (झ्यु): १०, २९, ४१, ४४.	७३, ७४, ७६, ७७, ७८, ८१, ९१(१३),	पतंजली २०५.
८३१.	झेवियर सेंट ५१२, १४, ८८९.	५०२, ६३१.	पद्मिनी २६२, ६९५, ९६,
चंद्रगुप्त मौर्य ६, २०, ४८, ८९ ते	टिपू सुलतान ५२१ ते ४०, ४२, ४४,	देवलदेवी ४४८, ६११, ९२, ९८,	७७८, ९०.
९६, ९८, ९९, १००, २, ३, १६ ते १८,	४५, ४६, ५१ ते ५४, ५६, ५८, ५९, ६३,	७१०, १२, १४, १६, १७, २१, २४, २७,	परचुरे ग. पां. ९६४.
२० ते ३१, ३३, ३५, ३७ ते ४७, ४९,	७६, ७७, ७८, ८२ ते ८६, ९१, १०४०.	२८, ३०, ३२, ३३, ३५, ३६, ३७, ४१,	परमानंद भाई ९१९, १०६४.
५०, ५१, ५३, ५४, ६३, ६७, ७२, ७३,	टिळक लोकमान्य १०६२, ६३, ६४.	४२, ४४, ७७८.	परांजपे शिवरामपंत १०६४.
७६, ७९, ८०, ८१, ९६, ९७, २१०, १८,	टोजो १०६७.	दौलतखान लोदी ८१९.	परिमलादेवी ३३२.
३७, ५६, ५९, ३२२, ६६, ४५६, ८१,	टोपे तात्या १०५८.	धर्मपाल ६८४.	पाणिनी ७३.
८३, ८७, ६१९.	टॉड ४१९ (६), ६४१.	धिग्गा मदनलाल १०६४.	पतशहा (इराण) १०१८.
चंद्रगुप्त (दुसरा) विक्रमादित्य २५८,	डोयोडोरस ३४.	नजीबखान ४२६.	पारसनीस ५५१.
६२ ते ७१, ८७, ९५, ६७६.	डी बॉयने ८१९.	नजीबखान रोहिला १००१, ९.	पाल निरंजन १०६४.
चारण ५१९, ६४१, ५२.	डुल्पे ८९०, ९१.	नबाब (बंगाल) १०३९.	पाल बिपीनचंद्र १०६४.
चांदभाट ६४१, ४२, ४४, ४५,	डेमेट्रियस १६७, ६९, ७०, ७१,	नरकासुर ४५५.	पालकर नेताजी ४९१(१५).
४६, ५२, ९५०.	८१, ८४, ८५, ८७, ८८, ९९, २११.	नरसिंहवर्मा पल्लवराजा ६७५.	पुरगुप्त २८२, ८८, ९५.

पुलकेशी ६७५.
 पुलिन बिहारीदास १०६४.
 पुष्यमित्र १९०, ९१, ९२, ९४
 ते २०४, ६, ९, ११, १२, १३, १६ ते
 १८, ५२, ५३, ५६, ४८३.
 पेठे (नरगुंद) ५३२.
 पेताँव ८९१.
 पेट्री अल्वारिस कॉब्रल ८८८.
 पेशवे ३४७, ४८९, ९०,
 ५०५, ३०, ४८, ५८, ६१, ७७.
 पेशवे चिमाजीअप्पा ४४८, ४९.
 पेशवे नानासाहेब ९९६, ९७,
 १००८, १६, १८.
 पेशवे नानासाहेब (क्रांतिवीर) १०५२,
 ५८.
 पेशवे बाजीराव (पहिले) ४९१(१),
 १७७, ७८, ८१ ते ८५.
 पेशवे रघुनाथ १००८ ते १४, १६,
 १७, १८, २१, २२, २३, २६, २७, ३५.
 पैगंबर महमद १७, ६१५, ७८७,
 ९४३.
 पोएस ८६१.
 पोप ५१५, ५९३.
 पौरस (पौरव) ११, १८, २२ ते १६,
 ३२, ३९, ६१, ८०, १२२, ३९.
 पांडव ६०९.
 प्रताप राणा ४९०, ५०५, ८९९,
 ३१, ९१०, १२, १३, ४१.
 प्रताप देव ६९८.
 प्रतापादित्य ८९९.
 प्रभाकर १०२६.
 प्रल्हाद ६०८, ८३७, ३९.
 पृथ्वीराज ३००, ६३७ ते ४६,
 ५२, ५४, ७६७, ७२, ८०४, ६, ९६८.
 प्लुटार्क ३०, ३१, ७३.
 फकिरुद्दिन तघलख ७५७.

फकुद्दिन ८९८.
 फडके वासुदेव बळवंत १०६१.
 फडके हरिपंत ५३५, ५१, ५४, ५६,
 ५८.
 फडणीस नाना ५३०, ५१, ५४.
 फायिआन २७०.
 फिरोज २९०.
 फिरोजखान बहामनी ८४४, ४५.
 फिरोजशहा तघलख ४४४, ७९०, ९१,
 ९२, ९४ ते ९८.
 फिलीप राजा १०, ११३.
 फिलीप (सेनापती) ८०, ८३.
 फेरोजशहा १०५८.
 बखत्यार खिलजी ३५३, ८१५, १७.
 बलबन ६५९, ६२, ६३.
 बलराम ६१५, १६.
 बर्वे गोपालराव गणेश (सरदार) १००८,
 १८, २७.
 बहराम अनय्या ७५७.
 बहिरामखान ९०२, ४.
 बाणभट्ट २६२.
 बानर्जी उपेंद्रनाथ १०६४.
 बापट सेनापती १०६४.
 बाबर ८११, १२, १३, ६३,
 ७४, ९४, ९८, ९९, ९०६, ८९.
 बालादित्य २९७, ३००.
 बालासाहेब १०५८.
 बिंदुसार १५१, ५२, ५५.
 बुक्क ४९१ (१३), ८२४,
 २७, २८, २९, ३१, ४१, ४२, ४५.
 बुद्ध गौतम ५, १५, ९०, १५७,
 ५८, ६४, ८०, २१०, ३०, ३९, ४७, ४८,
 ३२७, ३८, ४५, ४६, ४८, ४९, ५०, ५३,
 ५६, ८१५, १६, ३७.
 बुद्ध (ब्राह्मण) ८०८.
 बुसी ८९१.

बेहेरे (सरदार) ५३५.
 बंकिमचंद्र ६१५.
 बंदा बैरागी ४५८, ७६८, ८१९,
 ३१, ९३१, ३२, ३४, ३५, ३६.
 बोपदेव ६८४.
 बोस सुभाषचंद्र १०६७.
 बुंदेल गोविंदपंत १००८.
 बानर्जी सुरेंद्रनाथ १०६४.
 बृहद्रथ १८२, ८६, ८९, ९०,
 ९२, ९४, ९५, ९७.
 बृहस्पती ५९१.
 भवानी (तुळजापूर) ३७९.
 भाईबाला ९३३.
 भाट ५१९.
 भावे (नरगुंद) ५३२.
 भीम ४९०.
 भीमराजा ३७४.
 भीमसिंग ६९५.
 भूषणकवी ९१३.
 भोजराजा ४८५, ९९.
 भोसले (सरदार) ५३५, ७७.
 मजाहिदशहा ८४१.
 मनू ४८३, ८६.
 मतिदास भाओी ९९९.
 मलभट्टी ७९०.
 मलिक काफूर ६९३, ९८, ९९,
 ७००, १, २, ६, ९, १०, ११, १२, ३९,
 ८२२, २८, ७५.
 मलिका झमानी १००१.
 मल्लिनाथ राठोड ४९१ (३).
 मल्लेनिका ८४२.
 मल्लेबिला ८४२.
 मसूरकर महाराज ५१६.
 मस्तानी ४९१(१).
 महमूदशहा ७९८.
 महाराष्ट्रभाट १०३६.

महिषासूर ५३०.
 महावतखान ९१२.
 महाराणा (उदेपूर) ९८४.
 महापश्चानंद (धनानंद) ३९, ९१ ते ९३,
 ९७, ९८, १०४, ५, ७, ९, १०, १४,
 १५, १६, १७, २२, २५, १७, २७७.
 महाराजा (नेपाल) १०४२ (३).
 महंमद औफी ४३४.
 महंमद कासम ३२५ ते २९, ३२,
 ४८९, ६२२, २४.
 महंमद खिलजी ८०४.
 महंमद गङ्गनी ३६८, ७०, ७१, ७३,
 ७४, ७८, ७९, ८०, ८१, ४१४, १५, ३१,
 ३२, ३७, ४८, ६४, ८७, ८९, ९१(१०),
 ९२, ९३, ९५, ५२२, ६४, ६२७, ३१,
 ३३, ३४, ३५, ४८, ८७४, ९८१, ९९.
 महंमद गवान ८४९, ५०, ५१.
 महंमद घोरी ३००, ८२, ४२६, ३७,
 ४८, ८७, ८९, ९२, ९३, ९९, ५६४,
 ६३४ ते ३७, ३९, ४०, ४४ ते ५०, ५२,
 ५३, ८१५, ७४.
 महंमद तघलख ७८३, ८६, ९०, ९१,
 ८२४, २६, २७, २८, ३२.
 मार्कोपोलो ६८०.
 मार्टेल चाल्स ३६२.
 मानसिंग ९१२.
 मालविका २०१.
 मार्शमन ५५१.
 मिन्यांडर १८७, ८८, ८९, ९९,
 २११, ३९, ५२,
 ३२७.
 मिहिरगुल २९० ते ९३, ९५, ९६,
 ९८, ९९, ३०० ते ६, २३, २६.
 मीर मनू ९९५.
 मुकर्जी राधाकुमुद ९०.
 मुकबरखान १०१८.

मुगलटी महंमदशहा	७५७.	रामदास समर्थ	६०४, ९५८, ७३.	विर्भराजा	२०१.	शिंदे जयाजीराव	९९६.
मुंजे डॉ.	१०६४.	रामदेवराय (यादव)	६८७, ८८, ८९, ९८,	विपा क्याडफाइसेस	२३२, ४१, ४३.	शिंदे जयापा	९९६.
मुनशी	७१८.	७०९, १२.		विरुपाक्ष	८४६.	शिंदे साबाजी	१०२७.
मुबारीक	७०९, १४, १६, १७,	रामगुप्त	२६२, ६३, ६४.	विलीनयांकुर	२३७, ९३.	शिंदे महादजी	८९१.
२२, २३, २५, ३०, ३२, ३३, ३५, ३८,		रामभाऊ	१०५.	विशाखादत्त	२६२.	शिदोली	४९१(३)
३९, ४०, ४१, ४३, ४६, ६५.		रामराय (रामराजा)	८३१, ६३, ६४, ६५,	विश्वामित्र	६०८, ११.	शिलादित्य	३२२.
मुरा (मथुरा)	९१, ९२, ९३, ९६,	६६, ६८, ६९, ७०, ७१, ७३, ७९, ८०,		विक्रमादित्य	२२८ ते ३२, ३५, ३६,	शिवाजी छत्रपती	१०६, ७, २२८,
९८.		९६८.		७७, ३०४, ४७, ६७५.		३७९, ४४८, ४९९ (५), ५१९, ९५३,	
मुलामाई (मुलतानी)	२३७.	रामसिंग कुका	९३५, १०६१.	विक्रमादित्य (हेमू)	८९५ ते ९०४.	५६, ६६, ६७, ६९, १०४४.	
मेगस्थिनिस	१४४, २१०.	रामानुजाचार्य	४९१(१४).	विक्रमादित्य (दुसरा) पहा :	चंद्रगुप्त दुसरा	शूर्णणखा	४५५.
मेघातिथि	४६८, ८१ ते ८८, ९१	रामानंद	४९१(१४), ५९१.	वीरभाट	५७६.	शेरशहा	८९४.
(८) ९१(१३), ५०२, ६३१.		रायजी सखदेव	१०१८.	वीर नारायण	९०५.	शंकदेव	६९८, ७०१, १२,
मंडनमिश्र	६८२.	रामयल	४९१ (४)	व्यंकटाद्रि	८६९.		२२.
मॅलेट	५५१.	रावत चेचक	४९१ (२)	व्हाईट जनरल	१०५२.	शंकराचार्य	३९४, ४९१ (१३),
यशोधर्मा	२९६ ते ३००, ४, ६,	रावण	४४१, ४२, ६०८.	व्हिक्टोरिया सम्प्राज्ञी	१०४४, ५३, ५४,	५९१, ३६, ४८, ५०, ७९, ६३१, ७२५,	
१०.		रावळबाप्पा	३६४, ४९१(१),	५५, ५७, ५८, ५९.		८२९.	
ययाती	१४.		६२३.	शक्यूची	६५.	शंकराचार्य आद्य	१५८, ६८२, ८३,
युक्लाखी	७५७.	रास्ते सरदार	५४४, ७७.	शहामीर (मिङ्गा) (शमसुहिन)	८२०.		८३१.
युधिष्ठिर	१७३, ६५१.	रुद्र (देवता)	२३७, ३२६.	शमसुहिन	४९१ (८).	शामजी कृष्णवर्मा	पंडित १०६४.
युसुफ गाफी	७५७.	रुद्रसेन	२३९.	शहा (इराण)	८६१.	श्रीकृष्ण	३६, ४५५, ६१५, ३८,
रणजितसिंग	५०५, ९२०, ३३,	रुद्रसिंह	२६५.	शहाजहान	८८१, ८३, ९११.		१०२५.
३७, ३८ (अ), १०३३, ४१ (२), ४१.		रेजिया	६५७, ५९.	शहाजी	८८२ ते ८५, ९६६.	श्रीराम	६०८.
रणदेवी	६८४.	रेणके अनाजी	१०१८.	शातकर्णी	२३७.	श्रींग	८८२.
रहिम	४६१.	लकुलेश	६८३.	शातवाहन	२३९, ४३.	श्रीविजय	६८०.
राजवाडे (इतिहासाचार्य)	५५१, ८०६,	लजपतराय लाला	१०६४.	शाल्वनरसिंह	८४६, ४८.	श्रीविष्णू	१५७, २५८, ६५४.
१५२, ६३.		लक्ष्मण	४५५.	शालिवाहन	२३२, ३५, ३६, ३७,	श्रीशंकर	२९१, ६८३, ८३८,
राजाराम	९६१, ६२, ७६.	लाहिरी आशुतोष	१०६४.	४२, ४३, ५३, ५५, ४५६, ६७५.		९५०, ५१, १०२७.	
राजेंद्रचौल	४८७, ५००, ६,	वसुदेव सम्प्राट	२५४.	शाहू	९८५, ८७.	श्रीहर्ष	३३८, ३९, ४०, ४७.
६८१, ८२.		वसुमित्र	२०४.	शिकंदर	१७, २१, ४६, ४९ ते	सखाराम भगवंत	१००९.
राठोड दुर्गादास	४९१, ९१ (१६),	वसिष्ठ	६४२.	५३, ५५, ५९, ६०, ६७, ६९, ७१, ७१, ७४,		सत्यसिंह	२३९, ६५.
५१९.		वाली	८२४.	७६, ७९ ते ८५, १०२, ११, १८, २०,		सदाशिवराय	८६३.
राठोड जसवंतसिंग	४९१ (१६)	वास्को-ड-गामा	८८८.	२१, २७, ३४, ३६, ३९, ४५, ४७, ४८,		सफ्राँ	८९१.
राणा बॉ.	१०६४.	विठ्ठल शिवदेव	१००९, १५.	४९, ५८, ६७, ६८, ७०, ७१, ७२, ७८,		सबक्तगीन	३६७, ६८.
रानडे	१५२, ६१.	विद्यारण्यस्वामी (माधवाचार्य)	४९१(१३),	८१, ९७, २००, ६, १०, ११, १७, १९,		समरसिंह	६५५.
रामचंद्र	४४१, ५५, ६१.	५१९, ७९, ८२५, २७, २८, २९, ३१,		२२, २५.		समुद्रगुप्त	२५८, ५९, ६०, ६२,
रामदास गुरु	९१६.	३५, ४२, ५९.		शिकंदर लोदी	४४४, ८०७, ८, ९.		६३, ६४, ५४.

सवाओी जयसिंग	९८४.
सरकार जदुनाथ	१५९, ६०
सरदेसाई रियासतकार	५३२, ५१, ७५८,
९५२ ते ५५, ५९, १०३५.	
सायणाचार्य	८३१, ४२, ५९.
सालुब तिमा	८६३.
सिद्धराज	४३४.
सीता	४४१, ५५.
सुभेदर (कल्याण)	४४८.
सुद	४.
सूर्योदीवी	३३२.
सेक्रेटस	२९.
सेनदेव	८२०.
सेलिम	७१, ९१२.
सेल्युक्स निकेटर	१३४ ते ४२, ४४, ४५,
४६, ४९, ५८, ६७, ६८, ७०, ७६, ७९,	
८१, २०६, १०, ११, ३७.	
सैतान	७१.
सोमनाथ (सोरटी)	३७४, ७८, ७९, ८०,
४२६, ३१, ३२, ३३, ३६, ६३०, ४८,	
९१.	
सोमलदेवी	४९१ (२)
संगराणा	८०९, १०, ११, १२,
६३, ९४, ९९, १०६, ६८.	
संगम यादव	८२४, २७.
संभाजी छत्रपती	४५८.
संयोगिता	६४६.
स्कंधगुप्त	२७८ ते ८३, ८५ ते ८८.
स्मिथ व्हिन्सेन्ट	६७, ६८, ८७, १४५,
२०२, १४, १५, ६८, ९१, ९३, ९४,	
३०६, २३, २४, ३८.	
हकीकतराय	९२७.
हतीमखान	७५७.

हमीर राणा	६४१, ४६, ९४, ९७,
हरकिशन गुरु	७२५, ३०, ८०६.
हरगोविंद	९९९.
हरदयाळ लाला	१०६४.
हरपाळदेव	७२२.
हरराय गुरु	९९९.
हरिहर	४९१(१३), ८२४,
२५, २७, २८, २९, ३१, ४१, ८५.	
हरिहर (दुमरा)	८३१, ४२, ४३.
हरीशंद्र	६११.
हविष्क	२५४.
हसन गंगू	८३२.
हसन बहामनी	७८७.
हाडा	६४६.
हाल	२३२.
हिटलर	१०००, ६७.
हिरण्यकशयपू	६०८, ८३८, ३९.
हुमायून	८९४, ९६.
हुसेन निजामशहा	८७०.
हृप	६५५.
हेनी लैरैन्स सर	१०५२.
हेमचंद्रदास	१०६४.
हैदरल्ली	५२२, ७६, १०४०.
हैबतखान	४९ (२)
होरेशियस	३७६.
होशंग	७५७.
होळकर सरदार	५३५, ४४, ७७.
होळकर तुकोजी	१०२७.
होळकर मल्हारराव	९९६, १००८,
	५६, ७८.
ह्युअेनत्संग	६१९, ७५.
ज्ञानदेव संत	६८७.

नवीन आवृत्ती : प्रकाशकाची प्रस्तावना

‘सहा सोनेरी पाने’ हे महान द्रष्टे स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांनी लिहिलेले अंतिम पुस्तक महत्वाचे असल्याने त्याच्या प्रती ग्राहकांना सतत अुपलब्ध ठेवायच्या ह्या कर्तव्य बुद्धीने ही नवी आवृत्ती प्रसिद्ध करीत आहे. गेल्या वर्षीच ह्याची बंगाली हिंदूमहासभा शाखेने प्रसिद्ध केली. अिंग्रजी तिसरी आवृत्तीही छापायला घेतली आहे. ह्या अिंग्रजी आवृत्तीचे अनुवादक गुरुर्व्य श्रीराम त्र्यंबक गोडबोले दोन महिन्यांपूर्वी वयाच्या ८३ व्या वर्षी निधन पावले. त्यांनी २५० लेखकांची पुस्तके वाचून ह्या ग्रंथांतील विधानांना अेक सहस्राहून अधिक आधार, पुरावे दिले आहेत. ते ज्यांना पाहायचे असतील त्यांनी अिंग्रजी आवृत्ती अवश्य पहावी.

ह्या पुस्तकाचे, स्वातंत्र्यवीर सावरकरांच्या अन्य पुस्तकांचे, त्यांच्या बुद्धीवादाचे आणि कार्याचेही चहाते अिंगलंड निवासी संशोधक श्री. वासुदेवराव गोडबोले यांनी आम्हाला कळविले की, ह्या सुवर्ण पृष्ठांत न आलेली पण तितकीच महत्वाची असलेली अेक लढाअी म्हणजे लखनौपासून ६० मैलांवर असलेल्या बहराअिचची जून १०३३ मधील लढाअी. तिचा या पुस्तकात अुल्लेख करावा.

गळनीचा महंमद सन १०२६ मध्ये सोरटी सोमनाथचे मंदिर तोडून लुटून परत गेला. त्यांनंतर केवळ ७ वर्षांनी त्याचा १९ वर्षांचा तरुण भाचा, अिराणचा सुलतान सालार साहू याचा पुत्र मसूद ५० हजार घोडेस्वारांसह अनेक विजय मिळवीत, लूटमार करीत बहराअिचला पोचला. त्याचे दुसरे सेनापति दक्षिणेपर्यंतहि पोचले. मागोमाग स्वतः अिराणचा शहाही मोठे सैन्य घेअनु आला. ह्या आक्रमणाचा प्रतिकार करण्यासाठी १७ हिंदुराजे अेकत्र झाले. त्यांचे लाख घोडेस्वार आणि पायदळ मुसलमानी सेनेवर तुटून पडले आणि त्या सेनेने १४ जून १०३३ ला बहराअिच येथे झालेल्या लढाईत सर्व मुसलमानी लष्कराचा त्यांच्या सरदारांसह, बादशाहांसह, फडशा पाडला. त्यांच्यापैकी कोणीही महत्वाचा सैनिक हे वृत्त सांगण्यासाठी अिराणला परत जाअू शकला नाही. त्या दारुण पराभवामुळे पुढील १६० वर्षांत अेकही अिस्लामी हिंदुस्थानांत पाअलु टाकण्यास धजला नाही.

आजच्या विविध पक्षांच्या पुढाच्यांना हा अितिहास सांगून, त्यांना अेकत्र करून, पापस्तानचेहि नावसुद्धा मिटवून टाकून सातवे सोनेरी पान लिहिण्याचे यश मिळविले पाहिजे. या देशांत आलेले परकीय आक्रमक, ग्रीक, शक, हूण, कुशाण हे सर्व हिंदु झाले. तसेच आज मुसलमानही त्यांच्या पूर्वजांच्या हिंदुसमाजांत विलीन झाले पाहिजेत. ते मक्का कुराण अुर्दू आदि परदेशी गोटींचा त्याग करून जेव्हा ‘हिंदुत्व’ स्वीकारील तेव्हाच आपल्या अितिहासाचे ७ वे सुवर्ण पृष्ठ लिहिले जाअील.

वर्षप्रतिपदा

दि. ८-४-१९९७

बाल सावरकर

प्रकाशक

